

## **ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА ЭЛЕКТРОН ТАЪЛИМ МУХИТИДАН КЕНГ ФОЙДАЛАНИШ**

Рустамов Миродилжон Мухаммаджонович.

Андижон давлат тиббиёт институти

### **Аннотация:**

Ушбу мақолада таълим бериш жараёнида таълим бериш самарадорлигини ошириш учун электрон таълим ташкил этиш усуллари ва технологик ва методик таъминоти хақида фикр юритилган.

**Калит сўзлар:** Authoring Packages, (HTML, PowerPoint, TrainerSoft, Lectura, LMS Moodle, Coursera, edX, Udacity, iSpring, iSpring Market, GetCourse, Teachbase, Memberlux.

### **Annotation:**

This article reflects on the methods and technological and methodological support for the organization of e-learning to improve the effectiveness of education in the educational process.

**Keywords:** Authoring Packages, (HTML, PowerPoint, TrainerSoft, Lectura, LMS Moodle, Coursera, edX, Udacity, iSpring, iSpring Market, GetCourse, Teachbase, Memberlux.

Бизга маълумки, бугунги кунда узлуксиз таълим тизимида фанларни ўқитиш самарадорлигини ошириш учун жараёнида электрон таълим мухитидан кенг фойдаланилмоқда. Электрон таълим мухитини ташкил этувчи таркибий қисми маъмурий, ташкилий, техник-технологик, методик таъминот, таълим бериш, таълим натижаларини кузатиш ва баҳолашдан иборат бўлиб дастурий тизимлари: дастурий таъминотга муаллифлик қилиш (Authoring Packages) тизимлари бирор фан ёки фаннинг бўлимларини ўрганишга қаратилган (HTML, PowerPoint, TrainerSoft, Lectura ва бошқа) технологиялардан фойдаланиб яратилган, маълум вақтгина талаба билими, кузатиш, назорат қилиш ва тескари алоқа қилиш имкони; таълимни бошқариш тизимлари (LMS Moodle, Coursera, edX, Udacity, iSpring, iSpring Market, GetCourse, Teachbase,



Memberlux) on-layn курсларни бошқариш, таълим қатнашчиларининг ҳамкорлиги, кузатиш, алоқа, билимларни on-laynda синаш имкониятлари, таркиби бошқариш тизимлари (CMS)да электрон ўқув материалларини турли форматларда жойлаштириш ва уларни бошқариш имкониятини; таълим контентини бошқариш тизимларини ўрганиш (LCMS) бу LMSдан фарқли, ўқув жараёнини эмас, балки ўқув дастури таркибини бошқариш муаммоларини ҳал этиб, контент (OpenCMS, Geolearning, 1C: электрон таълим, курс дизайнери ва бошқала)ни ишлаб чиқиш имконияти, таълимни қўллаб-қувватловчи тизим (Learning Support Systems-LSS)лар компьютерли лаборатория, электрон портфолио ва бошқа воситалар бўлиб, талабалар ўртасида интерфаол, ўзаро таъсир ўтказувчи ўқув мухитини яратиш, уларда билим, кўнікма ва малакаларни эгаллаш имкониятлари, Интернетдаги ахборот платформалари – дунёдаги етакчи университетларнинг бепул онлайн курсларини таклиф қилиш имкониятлари; оммавий очик онлайн курслар (Massive Open Online Courses, MOOC) – турли хил мавзуларда масофавий ўқитиши таклиф қилувчи очик тизимларнинг мавжудлиги аниқланди. Дунёда кўп ишлатиладиган Moodle, Coursera, iSpring, iSpring Market, GetCourse, Teachbase, Memberlux таълимий платформалардан фойдаланиш жараёни, имкониятлари яратилган.

Бугунги кунда электрон таълим мухитидан фойдаланиб ташкил этиладиган дарслар blended learning “аралаш” таълим ва фақат масофали, on-line усулда олиб борилиши blended learning технологиясининг ўқув жараёнини автоматлаштириши, ўқув материалларидан доимий фойдаланиш, когнитив фаолиятнинг боришини доимий назорат қилиш, назоратнинг холислик, мослашувчанлик, танқидий фикрлаш ва керакли материални топиш, таҳлил қилиш, умумлаштириш, маълумотни ўз мақсадлари учун ишлатиш қаратилган автоном фаолият қобилиятини ривожлантириш афзалларни аниқланган.

Хулоса қилиб айтганда таълим сифатини ошириш ва малакали мутахасис кадрларни таёrlаш бугунги куннинг долзарб муамоси хисобланади. Бундан кўриниб турибдик таълим тизимига ривожланган давлатларнинг таълим бериш усуллари хамда технологияларини жалб қилиш мухим ахамият касб этади.

## **Foydalaniłgan adabiyotlar**

1. Инновацион таълим технологиялари / Муслимов Н.А., Усмонбоева
2. М.Х., Сайфуров Д.М., Тўраев А.Б. – Т.: “Сано стандарт” нашриёти, 2015.
3. Медведев А. Облачные технологии: тенденции развития, примеры исполнения // Современные технологии автоматизации. 2013. № 2. С. 6–9.
4. Попов А.А. Разработка облачного информационного сервиса для функционирования инновационной ИТ - инфраструктуры организации по управлению многоквартирными домами // Известия Российского экономического университета им. Г.В. Плеханова. 2013.
5. Статья “ТОП 10 облачных тенденций в 2018 году” [Электронный ресурс].